

Bilten

Broj 24, decembar 2012. godine

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

USTANOVA ZA UNAPREĐENJE EKONOMSKE, NAUČNO-TEHNIČKE,
KULTURNE I SPORTSKE SARADNJE IZMEĐU REPUBLIKE SRPSKE
I REPUBLIKE SRBIJE

IZDVAJAMO

NOVI KONCEPT POSLOVNE REGISTRACIJE U RS
FESTIVAL MALIH SCENA U ISTOČNOM SARAJEVU

IZLETIŠTE BALKANA
OPŠTINE RS: FOČA

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE U SRBIJI

Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija
Tel: 00 381 11 324 6633
Faks: 00 381 11 323 8633
E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs

Sadržaj

U fokusu

S ljubavlju hrabrim srcima	3
Novi koncept poslovne registracije u RS	4

Kultura

Između drame i monodrame.	5
-----------------------------------	---

Turizam

Izletište Balkana	8
-----------------------------	---

Opštine RS

Foča.	10
---------------	----

U fokusu

S ljubavlju hrabrim srcima

U okviru humanitarne akcije „S ljubavlju hrabrim srcima“, predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik je 26. decembra u Administrativnom centru u Banjaluci organizovao donatorsko veče za pomoć djeci oboljeloj od dijabetesa. Pozivom na humanitarni broj, 66.000 građana Republike Srpske je pomoglo ovu akciju. Ukupno je prikupljeno je oko 700.000 KM za kupovinu insulinskih pumpi koje će djeci oboljeloj od dijabetesa pomoći da vode ljepši i kvalitetniji život.

Pozivu predsjednika Dodika odazvao se veliki broj poznatih ličnosti iz Republike

Srpske, BiH, Srbije, Crne Gore i regiona, među kojima – pjevač Zdravko Čolić, gradonačelnik Beograda Dragan Đilas, novinar Ivan Ivanović, režiser Emir Kusturica, vladika zahumsko-hercegovački Grigoriје, biskup banjalučki Franjo Komarica, vladika zvrničko-tuzlanski Vasilije, pjevačica Romana Panić, fudbaler Savo Milošević, grupe „Miligram“ i „Regina“. Ovu akciju pomogli su mnogi humani pojedinci, institucije, javna i privatna preduzeća.

Predsjednik Dodik već treću godinu za redom krajem decembra organizuje donatorske večeri za pomoć djeci

u Republici Srpskoj. Ovim humanitarnim akcijama prikupljena su velika finansijska sredstva za pomoć bolesnoj djeci. Na donatorskoj večeri u decembru 2011. godine prikupljeno je 550.000 KM za djecu sa posebnim potrebama, a 2010. godine 300.000 KM za djecu oboljelu od raka. Cilj ovih akcija nije samo prikupljanje finansijskih sredstava nego i podizanje svijesti cjelokupne zajednice, kao i to da se prenese poruka svim porodicama i pojedincima koji vode bitku opakim bolestima da nisu sami i da neće biti prepušteni sami sebi.

U fokusu

Novi koncept poslovne registracije u RS

U cilju stvaranja što povoljnijih uslova za strana ulaganja i preduzetništvo u Republici Srpskoj je započeta reforma procesa registracije privrednih društava, koja podrazumijeva skraćivanje procesa registracije, znatno smanjenje troškova, kao i pojednostavljenje procedura. Vlada Republike Srpske je 21. decembra prihvatila Informaciju o radu Radne grupe za reformu procesa otpočinjanja poslovanja u Republici Srpskoj i Akcioni plan reforme.

Planirano je da se reforma realizuje u dvije faze. Prva faza bi trebalo da bude završena do kraja 2013. godine. Cilj je da se, umjesto za nekoliko nedelja postupak registracije realizuje za tri dana, a troškovi registracije umjesto sadašnjih 1.200 ili 1.500 KM iznosili bi od 200 do maksimalno 400 KM. Reforma predviđa i uvođenje jednošalterske registracije preduzeća, što bi značilo da lice koje želi da započne poslovanje, kompletnu dokumentaciju o registraciji preduzeća predaje na jednom šalteru. Uvođenjem jednošalterskog sistema Republika Srpska bi se svrstala u red zemalja koje su informatički uvezale institucije uključene u proces otvaranja privrednog društva. Zahtjeve za registraciju bi primala Agencija za posredničke, informa-

tičke i finansijske usluge, koja bi informaciono bila povezana sa nadležnim registracionim sudovima, Poreskom upravom RS, Republičkim zavodom za statistiku, Inspektoratom RS i Upravom za indirektno oporezivanje.

Kada su u pitanju preduzetnici, sistem registracije bi se i dalje zadržao u lokalnim zajednicama, ali bi se povezivanjem sa Poreskom upravom RS osiguralo smanjenje procedura i vremena za osnivanje preduzeća.

Druga faza reforme odnosi se na uvođenje elektronskog podnošenja zahtjeva putem interneta odnosno

onlajn registraciju, i znatno je zahtjevnija i skuplja jer podrazumijeva pribavljanje adekvatnog softvera.

Riječ je o veoma obimnom projektu koji podrazumijeva izmjene i dopune 22 zakona, kreiranje i implementaciju novog informacionog sistema, formiranje jedinstvenog i ažurnog registra svih poslovnih subjekata, kao i kreiranje softvera putem kojih bi svi učesnici u procesu registracije (privredni sudovi, Poreska uprava, Zavod za statistiku i drugi) međusobno komunicirali i sarađivali.

Kultura

Između drame i monodrame

Festival malih scena - Monodrama Srpske, Istočno Sarajevo 2012

U vrijeme opšteg političkog, ekonomskog i kulturnog nasrtaja na suverenitet, identitet i ustavnu poziciju Srpske pitanje kulturne strategije postaje jedan od najznačajnijih činilaca u odbrani stečene institucionalne i identitetske pozicije Srba zapadno od Drine. Festival malih scena – Monodrama Srpske je primjer ostvarivanja jedne kulturno-

strategijske zamisli iz vremena nastanka Srpske.

U četiri takmičarska dana od 4. do 8. decembra ove godine Festival malih scena – Monodrama Srpske ugostio je po četiri predstave i monodrame koje je izabrao selektor Festivala Ljubo Božović, profesor glume na Muzičkoj akademiji, Univerziteta u Istočnom Sarajevu.

Pozorišna scena Kulturnog centra u Istočnom Sarajevu pokazala se idealnim prostorom za kamerne predstave i monodrame koje je ugostila. Blizina i neposrednost publike i izvođača, arhitektonski dobro izbalansiran omjer scene i partera, publika koja još iz prijeratnog Sarajeva nosi duh posjećivanja Kamernog teatra 55 bili su dobitna kom-

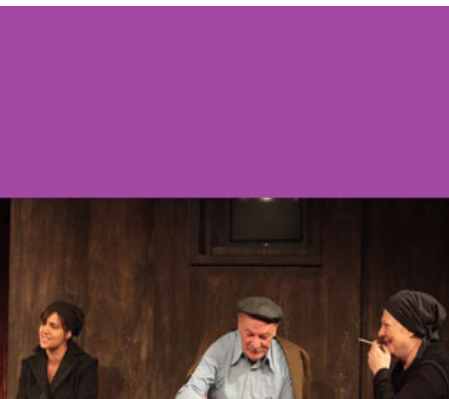
Kultura

binacija za uspjeh ovogodišnje smotre predstava malih pozorišnih formi. Na sceni

nar“ nastala je kao produkciona forma koja se realizuje u okviru programa Evrop-

nom i antropološkom tematikom. Riječ je dramskom zapletu smještenom u bosansku provinciju, i jednu njenu porodičnu priču kroz koju se prožima svakodnevni život mjesta hronotopski uklještenog u poslijeratne godine prilagođavanja novoj stvarnosti. Mještani u zapletu ovoga komada dobijaju ponudu da im se izgradi vodovod u zamjenu za bunare. U raspletu dilema postaje snažnija. Sukobljavaju se moderno i staro, istine i predrasude. Glumci predstave „Bunar“ Radmila Živković i Jovo Maksić dobitnici su nagrada za najbolju žensku odnosno mušku ulogu.

Žiri festivala koji su sačinjavali Milanka Babić, profesorica Filozofskog fakulte-

ФЕСТИВАЛ | МОНОДРАМА Малих сцена | Српске

Kulturnog centra u Istočnom Sarajevu izvedene su predstave „Krivica“ Narodnog pozorišta Republike Srpske iz Banjaluke, „Bunar“ Ustanove kulture „Vuk Karadžić“ iz Beograda, „Kraljica smeha“ šabačke scene „Maska“ i „Ne igray na Engleze“ Grad Teatra iz Gradiške. Konkurencija u oblasti monodrame bila je podjednako snažna te je publika mogla da pogleda ostvarenja poput „Kabares kabarei“ Zijaha Sokolovića, „Reče mi jedan čo'ek, ćeraćemo se još kad budem bio mlađi“ Petra Božovića, „Deset naprema jedan“ Tatjane Kecman i „Najposle kraj“ Blagoja Micevskog.

Pobjednik festivala u konkurenciji malih scena je predstava „Bunar“. Riječ je o pozorišnom komadu rađenom po tekstu dramaturginje Radmile Smiljanić koju je rediteljski uobličio dajući joj svoj prepoznatljivi pečat reditelj Egon Savin. Predstava „Bu-

ske unije „Podrška civilnom društvu“ za Srbiju, u saradnji sa „Radionicom integracije“

Predstava „Bunar“

i Fondom „Krug“, te Ustanovom kulture „Vuk Karadžić“ iz Beograda. Tekst „Bunar“ je dramsko djelo sa socijal-

ta, Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Jovanka Stojić-Nikolić, predsjednica Udruženja književnika Re-

Kultura

publike Srpske i Luka Kecman, zaposlen na Akademiji umjetnosti, Univerziteta u Banjoj Luci proglasili su monodramu „Kabares kabarei“ Zijaha Sokolovića najboljom na ovogodišnjem festivalu. U svome obrazloženju žiri je naveo da je Sokolović svojom igrom opravdao davno izrečenu sintagmu o „njegovom vličanstvenom glumcu“. Opšti je utisak stručne javnosti, kao i festivalske publike, da je ovogodišnji festival ponajviše estetski ujednačen i tematski izbalansiran pogotovo od vremena kada su u zvaničnu konkurenciju festivala uvrštene i predstave malih formi, odnosno od 1998. godine do danas.

Direktor Festivala i Kulturnog centra Istočno Sarajevo

Petar Božović

nama Istočno Novo Sarajevo i Istočna Ilidža napomenuo je da je veća materijalna podrška neophodna kako ovom festivalu tako i kulturi uopšte.

Svoju strategijsku ulogu

beogradskoj pozorišnoj produkciji, da su pozorišta iz Republike Srpske imala veliku pažnju i izuzetno dobre ocjene, da je najboljom monodramom proglašena „Kabares kabarei“ Zijaha Sokolovića čime je ovaj festival pokazao da nije jedouman i jednoobrazan, da cijeni dramsku umjetnost i najbolje što dolazi iz nje.

Festival je najavljen i za sljedeću godinu, na istom mjestu. Podrška ovome svijetlom primjeru demetropolizacije kulture u Srpskoj bitna je kulturna činjenica i strategijska osnova Republike Srpske i njenih vlasti.

Zijah Sokolović

vo Nedeljko Zelenović izražavajući zahvalnost Vladi Republike Srpske, Gradu Istočno Sarajevo, Turističkoj organizaciji Istočno Sarajevo, opšti-

i potvrdu ovaj festival opravdava samom činjenicom da je ove godine na njemu pobijedila predstava tekstopisca iz Republike Srpske rađena u

Turizam

Izletište Balkana

U podnožju planine Lisine, na nadmorskoj visini od 900 metara, četiri kilometra od Mrkonjić Grada, u blizini Šipova i Ribnika, nalazi se rekreativno-turistički centar Balkana, jedno od najljepših krajiških izletišta. Zahvaljujući bogatoj turističkoj i rekreativnoj ponudi, kao i razvijenoj turističkoj infrastrukturi, Balkana i ljeti i zimi privlači veliki broj turista.

Jezera

Jezerski dio kompleksa čine dva ovalna vještačka jezera: malo i veliko, ukupne površine 56.000 m². Jezera su izgrađena 70-ih godina prošlog vijeka. Napajaju se iz planinskih potoka Cjepalo i Skakavac i iz sublakustrijskih izvora ispod Velikog jezera. Jedina otoka je Crna rijeka, koja teče u pravcu jug-sjever i nakon 17 km se ulijeva u Vrbas. Dok je manje jezero (temperatura vode 23 ste-

pena Celzijusa) namijenjeno kupcima, na većem jezeru uživaju ribolovci, jer ribe ima u izobilju, a najviše amura, linnjaka i pastrmke.

U narodu mrkonjičkog kraja sačuvano je nekoliko legendi o postanku jezera, a interesantna je etiologija njegovog imena. Prema predanju, tu su bila dva duboka izvora-bunara, puna ribe. Pošto je riba na turskom baluk, izvori su nazvani Balukhana (stanište riba). Vremenom je

Turizam

ime promijenjeno u Balukana, i najzad u Balkana.

Smještajni kapaciteti

U Balkani je podignut hotel sa 20 soba, predsjedničkim apartmanom od 120 kvadrata, kongresnom salom, koja može da primi stotinu ljudi, restoranom i terasama za dvije stotine ljudi. U izgradnji su teniski teren, kao i tereni za mali fudbal, košarsku i dobrojku. Unutar ovog kompleksa, koji zauzima površinu od oko 150 dunuma, uređen je prostor za kampovanje, kao i bungalovi, tako da gosti za male pare mogu provesti ugodan odmor. Pored jezera je

restoran poznat po specijalitetima (pura, cicvara, uštipci, jagnjetina sa roštilja i ispod sača, svežja pastrmka na razne načine).

Aktivnosti

I ljeti i zimi u centru Balkana turistima je na raspolaganju veliki broj aktivnosti. Sa dva prirodna jezera opasana bjelogoričnom i crnogoričnom šumom, Balkana je tokom ljeta idealno mjesto za kupanje, sunčanje, rekreaciju i ribolov. Tokom zime u Balkani se može skijati, sanjati i klizati. Na obroncima Lisine uređena je ski staza i postoji mogućnost korišćenja

uspinjače. Kada to vremenske prilike dozvoljavaju, uz nadzor spasilačkih službi, na jezeru se može klizati.

Treba napomenuti i to da je Bakana jedno od gljivama najbogatijih područja u Evropi pa je često pohode skupljači gljiva. Prema nekim podacima, na ovom području uspijeva 1.100 različitih vrsta gljiva

Svake godine na Balkani se tradicionalno održavaju različite manifestacije, kao što su Dani kosidbe – Memorijal Lazar Laketa, Smotra folklor, Dani gljiva, likovne kolonije, plivačka takmičenja itd.

Opštine RS

Foča

Opština Foča se nalazi u jugoistočnom dijelu Republike Srpske. Sa površinom od 1.115 km² opština Foča spada u red najvećih opština u RS i BiH. Istočna i južna granica opštine predstavljaju ujedno i granicu sa Crnom Gorom, na sjeveroistoku graniči sa opštinom Čajniče, na sjeveru sa opštinama Foča - Ustikolina i

prača) i M18 (Sarajevo - Foča - Nikšić). Foča je smještena na nadmorskoj visini između 400 m (kanjonske doline, riječne kotline i polja) i 2.386 m (planinska bila i površi). S obzirom na karakter reljefa, na području opštine je uglavnom zastupljena planinska klima, dok u samoj dolini rijeke Drine vlada umjereno-kontinen-

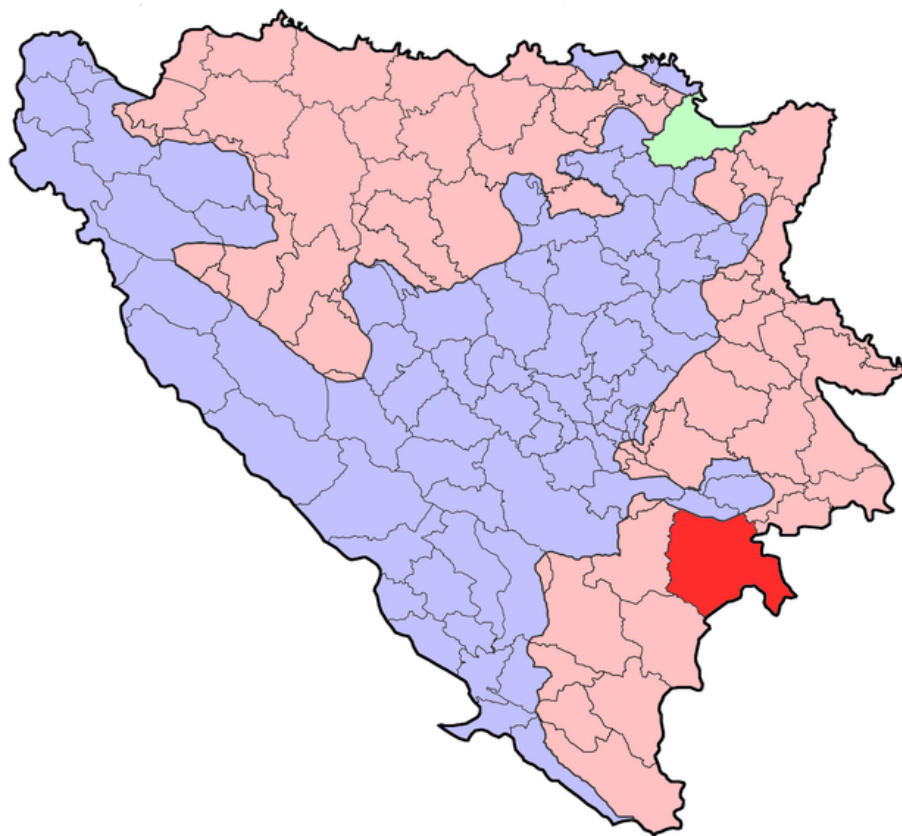

Na području opštine nalazi se Nacionalni park „Sutjeska“ sa prašumom Perućicom, planine Zelengora i Maglić, kanjon rijeke Tare koji ova opština dijeli sa susjednim crnogorskim opštinama, niz jezera bogatih ribom, kao i značajni prirodni rezervati.

Privreda

Opština Foča je prije rata imala status izrazito razvijene opštine. I nakon rata, pa sve do 2000. godine, bruto društveni proizvod (BDP) po glavi stanovnika na području opštine Foče bio nešto veći od BDP po glavi stanovnika u BiH, dok je trenutna ekonomska situacija u opštini Foča loša. Kao i druge opštine u okruženju, i Foča prolazi kroz proces svojinske transformacije, tj. privatizacije, praćen svim pozitivnim i negativnim efektima koje isti sa sobom nosi.

Prema dostupnim podacima i procjenama, ekonomska situacija na području opštine se u zadnjih nekoliko godina postepeno poboljšava, zahvaljujući prije svega

Goražde u Federaciji BiH, na zapadu sa opštinom Kalinovik i na jugozapadu sa opštinom Gacko. Opština Foča je sa ostalim dijelovima BiH povezana magistralnim putevima M20 (Gacko - Foča - Usti-

talna klima. Najveći dio opštine pokriva šumsko (76.702 ha) i poljoprivredno (30.901 ha) zemljište. Treba pomenuti i velike količine površinskih voda, te bogatstvo u mineralnim sirovinama i uglju.

Opštine RS

Foča

intenzivnijem razvoju privatnog sektora. U posljednjih nekoliko godina zabilježeno je kontinuirano, istina lagano, povećanje bruto društvenog proizvoda (BDP) po glavi stanovnika, ali opština još uvijek nije dostigla prijeratni nivo razvoja.

Poljoprivreda i šumarstvo

Najveći dio teritorije opštine je pod šumama i pašnjacima, dok samo mali dio otpada na obradivo zemljište. Većina obradivih površina je u privatnom vlasništvu, dok površinama pod šumama i pašnjacima uglavnom ras-

polaže država. Površine pod šumama i pašnjacima su organizovane u relativno velike parcele, dok su obradive površine organizovane u male parcele, često manje i od 1 ha.

Struktura zemljišta na području opštine Foča:

- oranice i vrtovi - 3% ,
- voćnjaci - 2%,
- livade - 13%,
- pašnjaci - 9%,
- neplodno tlo - 4% i
- šume 69%.

Iako na oranice, vrtove i voćnjake otpada samo 5% ukupno zemljišta, imajući u vidu izuzetno veliku površinu opštine i relativno mali broj stanovnika, postoje određeni,

istina ograničeni, potencijali za razvoj ratarstva i voćarstva. Naime, najveći dio obradivog zemljišta na teritoriji opštine čine livade, pa se za zemljoradnju koristi svega 6.181 ha. Ako se kao indikator sposobnosti zajednice da proizvede dovoljne količine hrane za svoje stanovništvo uzme minimalnih 0,17 ha obradivog zemljišta po glavi stanovnika, vidi se da raspoloživo obradivo zemljište po glavi stanovnika na području opštine Foča (0,75 ha) više od četiri puta prelazi definisani potrebni minimum, te da opština Foča ima dovoljne povr-

Opštine RS

Spomenik palim borcima

šine i za tržišnu poljoprivrednu proizvodnju.

Imajući u vidu podatak da je na području opštine 14.201 ha pod livadama (12,68% od ukupne površina) i 10.519 ha pašnjaka (9% od ukupne površine opštine), jasno je koje potencijale opština ima u stočarstvu. Danas se ovi potencijali koriste nedovoljno, a prema procjenama opštinskih organa na području opštine se trenutno uzgaja oko 3.000 grla krupne stoke i oko 13.000 ovaca. Ovčarstvo je usmjereno gotovo isključivo na uzgoj janjadi, što ga čini nekonkurentnim ovčarstvu orjentisanom na kombinovanu proizvodnju (meso – sir). Govedarstvo ima prirodni

karakter. Seoska domaćinstva drže uglavnom jednu ili dvije muzne krave, što je u intenzivnoj proizvodnji mlijeka veoma mali broj. Pozitivan podstrek razvoju stočarstva može biti skori početak organizovanog otkupa mlijeka od individualnih proizvođača. Opština je organizaciono, tehnički, ali i materijalno podržala ovu djelatnost, ali su neophodna dalja ulaganja.

Na području opštine Foča nosilac razvoja poljoprivrede bila je OZZ „Zelengora“, koja je od 2006. godine u stečaju. Stečajni upravnik, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i opština Foča preduzimaju korake u cilju iznalaženja stra-

teškog partnera i rješavanja ovog problema. Na području opštine Foča formirane su dvije multietničke zemljoradničke zadruge, od kojih se očekuje da će pomoći razvoju poljoprivrede na području opštine Foča. Opština je preduzela nekoliko bitnih koraka za sistemski pristup razvoju poljoprivrede, uključujući i Program razvoja poljoprivrede. Međutim, na nivou opštine Foča nije adekvatno regulisan način registrovanja poljoprivrednih proizvođača, pa oni koji su zainteresovani da se registruju nisu informisani o proceduri, prednostima i manama registracije. U opštini je formiran Biznis centar za podršku poljoprivrednim

Opštine RS

Medicinski fakultet

proizvođačima, posebno stočarima. Namjera centra je da pomaže poljoprivrednim proizvođačima u izradi projekatnih ideja i iznalaženju sredstava za njihovu realizaciju.

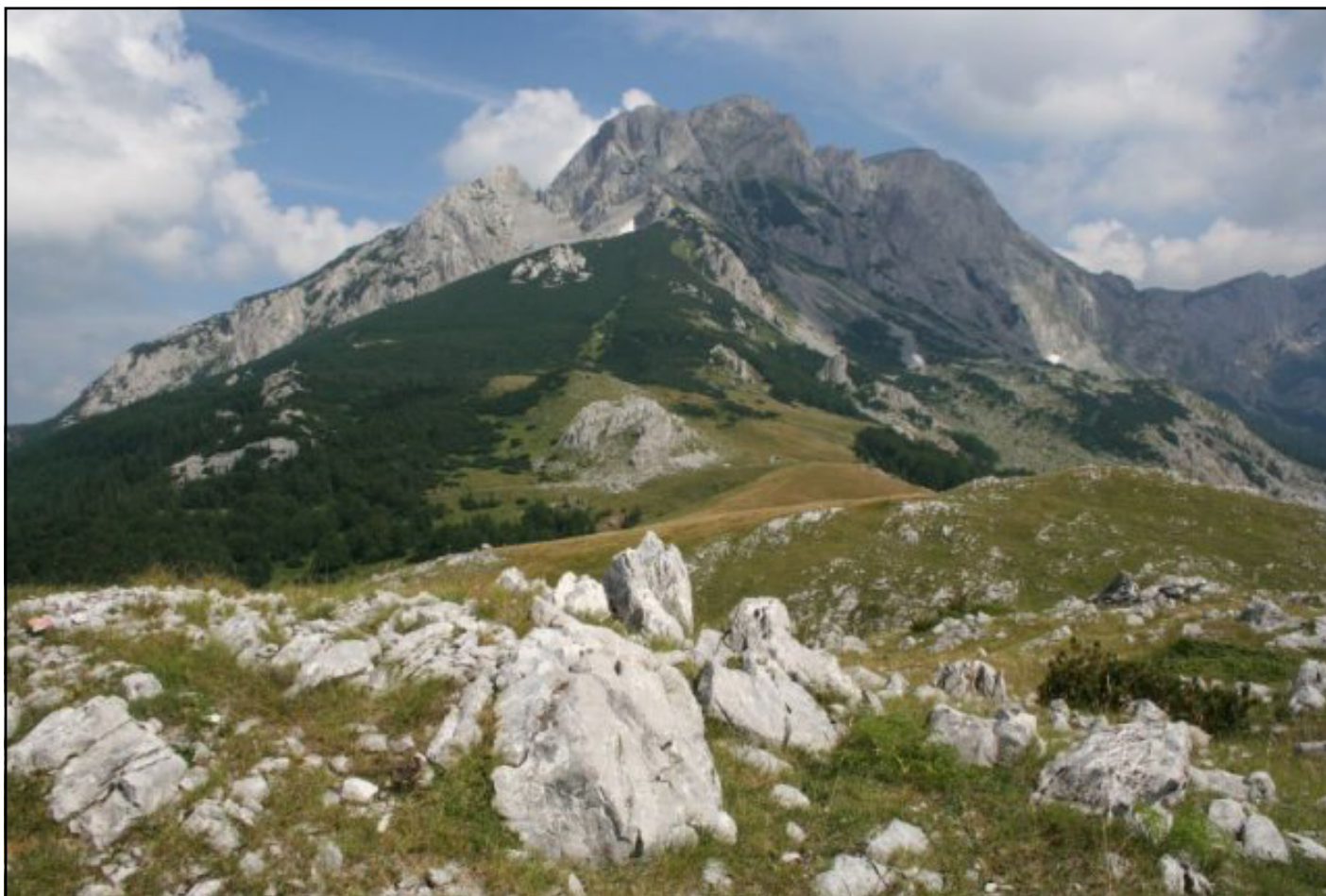
Stočarstvo i voćarstvo su oduvijek bile grane poljoprivrede koje su imale solidnu osnovu za razvoj na području opštine. Foča zbog svojih nektaknutih krajolika takođe ima preduslove i za organizovano sakupljanja, prerađu i doradu ljekovitog bilja i šumskih plodova. Proizvodnja zdrave hrane je svakako oblast kojoj treba posvetiti veću pažnju, jer je evidentno da je potražnja na

tržištu za ovakvim proizvodima u stalnom porastu. Opština Foča je izuzetno bogata kvalitetnim šumama, koje zauzimaju 69% njene površine, a od toga je 90% u državnom vlasništvu. Šumama na području opštine upravljaju Šumsko gazdinstvo "Maglić" i NP "Sutjeska". Za razliku od ostalih opština u RS, u Foči su zemljišne površine pod šumama organizovane u relativno velike parcele. Kada se poredi sa drugim opštinama takođe bogatim šumama, opština Foča se izdvaja po veličini šumskog zemljišta po glavi stanovnika.

Vodosnabdijevanje i upravljanje otpadnim vodama

Preduzeće vodovod i kanalizacija "Izvor" je akcionarsko društvo sa 65% državnog kapitala. Osnivač preduzeća je opština, a upravljanje preduzećem je u nadležnosti Vlade RS. Distribucija vode, te održavanje izvorišta i vodovodne mreže, od strane Vlade RS povjereno je preduzeću "Izvor". Opština Foča se snabdijeva vodom sa izvorišta: "Lučka Vrela", najveće izvorište koje snabdijeva grad i prigradska naselja, "Crni

Opštine RS

Maglić

Vrh", koje snabdijeva naselje Obilićevo, te izvorišta "Krupica" koje obezbjeđuje vodu za naselje Miljevina. Javnim vodovodom obuhvaćeno je oko 3.000 domaćinstava ili 34,5% stanovništva opštine Foča, što je daleko ispod prosjeka RS. Ruralni dijelovi opštine snabdijevaju se vodom iz lokalnih vodovoda, koji su pod nadležnošću mjesnih zajednica, a nerijetko domaćinstva imaju zasebne bazene čiji se kvalitet vode nikada ne kontroliše. U opštini ne postoji katastar izvorišta ni vodovoda, te se ne raspolaže podacima o broju mjesnih i grupnih vodovoda, pojedinačnih bazena, bunara i javnih česmi. Vodovod "Lučka

Vrela" je stariji od 50 godina. Projekat dokaptaže izvorišta „Lučka Vrela“ završen je u 2008. godini.

Usluge odvodnje otpadnih voda osigurane su za oko 90% domaćinstava koja su priključena na javnu vodovodnu mrežu. Veća naselja imaju izgrađenu kanalizacionu mrežu, sa direktnim ispustom u rijeke bez bilo kakvog tretmana. U jednom broju naselja kanalizacija završava na livadama uz riječne tokove. Osim toga, u nekim mjesnim zajednicama otpadne i oborinske vode završavaju u putnim kanalima, a kako su kanali zemljani, u vrijeme velikih kiša dolazi do sužavanja puteva. Postojećom

kanalizacionom mrežom u dužini od 50 km upravlja "Izvor". Mreža je stara i dotrajala, a u sistemu ima čak i zidanih kanala za odvod kroz koje prolaze ili se u njima ukrštavaju vodovodne cijevi. Zastarjelost i loše održavanje kanalizacione mreže, praćeno nemarnošću građana, često dovodi do zapušanja cijevi i izlivanja sadržaja u podrumne i na puteve. Osim toga, ni upravljanje oborinskim vodama, koje je u nadležnosti opštine, nije adekvatno riješeno. Tako se oborinske vode uglavnom miješaju sa otpadnim vodama, a u vrijeme velikih kiša kanalizacioni sistem to ne može da prihvati. Opština je intervenisala na ne-

Opštine RS

Pješčane piramide u Miljevini

kim mjestima gdje je koncentracija oborinskih voda velika, te su odvojene oborinske od otpadnih voda. Međutim, još uvijek nisu riješena sva kritična mjesta. S obzirom na zapuštenost postojeće mreže i činjenicu da se već duži vremenski period vrše samo mjestimične sanacije, neophodna je rekonstrukcija i proširenje kanalizacione mreže, kao i izgradnja uređaja za prečišćavanje.

Upravljanje čvrstim otpadom

Odlaganje čvrstog otpada na području opštine Foča vrši se

na deponiji „Babin Potok“, koja se nalazi van naseljenog mjesta i od grada je udaljena četiri km. Deponija je urađena u skladu sa ekološkim standardima, redovno se održava, a odlaganje se vrši u slojevima. Planirana je nadogradnja brane na deponiji čime bi se povećao njen kapacitet. Postoje planovi za izgradnju regionalne deponije, koju bi koristile opštine iz FBiH i RS, ali je problem u iznalaženju odgovarajuće lokacije. Stalnih divljih deponija u gradu nema, a povremene divlje deponije redovno se čiste. Opštinsko Odjeljenje za prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove

redovno organizuje čišćenje riječnih korita. Organizovanim odvozom smeća obuhvaćena su sva gradska i bliža prigradska naselja, tako da 80% domaćinstava iz ovih naselja i 100% pravnih lica koristi ove usluge. Ostala prigradska naselja nemaju organizovano sakupljanje i odvoz smeća, pa jedan dio smeća završava na obalama i u koritima rijaka Čehotine, Drine i Bistrice. Zbog nedostatka mehanizacije, odvoz smeća se vrši jednom sedmično, ali je plan da se sa nabavkom novog vozila ova usluga unaprijedi. Građani smeće odlažu u kontejnere, a ispred većih naselja

Opštine RS

Bolnički centar

izgrađene su nadstrešnice za kontejnere.

Putna infrastruktura i elektro mreža

Na području opštine ima ukupno 144 km lokalnih kategorisanih puteva (od čega je asfaltirano 32 km, a makadamskih 112 km) i mnogo nekategorisanih (seoskih) puteva. Nekih 20 km asfaltiranih puteva su izuzetno oštećeni, dok se preostalih 12 km nalazi u dobrom stanju. Ukupna dužina magistralnih i regionalnih puteva na području opštine iznosi 159 km, od čega

je 112 km asfaltiranih i 57 km makadamskih. Nekategorisani, odnosno seoski putevi su u veoma lošem stanju, a povremeno se vrši njihovo nasipanje i popravljjanje. Ovakvo stanje sa lokalnim putevima jedan je od glavnih razloga migracije u grad iz okolnih naseljenih mjesta. Taj trend se neće promijeniti bez značajnijih ulaganja u ovu oblast. Stanje u gradskoj saobraćajnoj mreži dobrim je dijelom posljedica naslijeđenog stanja iz perioda kada motorni saobraćaj nije imao tako značajnu ulogu. Glavni nedostatak ove mreže ogleda se u nedovoljnoj širi-

ni saobraćajnica, nepravilnom rasporedu čvornih mjesta i nedostatku površina za pješake. Izgradnjom dva tržna centra u sklopu kojih su i parkingi riješen je problem parking prostora u gradu. Rekonstrukcijom magistralnih vodova javne rasvjete popravilo se stanje i kvalitet življenja u urbanoj sredini, ali je prisutna neravnomjernost u pogledu kvaliteta javne rasvjete u pojedinim prigradskim naseljima.

Opštine RS

Industrijske zone

Brod na Drini

- Ukupna površina: 34 ha
- Vlasništvo: „Maglič“ – trenutno u stečaju AD „Ozren“
- Predviđena namjena: Prerada drveta – drvna industrija
- Opis zone: Industrijska zona se nalazi na udaljenosti od 4 km od centra opštine Foča sa izuzetno povoljnim klimatskim i geografskim uslovima, bez opasnosti od poplava i sličnih prirodni elementarnih nepogoda jer je zaštićena okolnim brdima. industrijska zona se prostire duž obale rijeke Drine na mjestu gdje Bistrica utiče u Drinu.
- Infrastruktura: Infrastruktura industrijske zone je vrlo povoljna. Nalazi se uz magistralni put, ima riješeno pitanje dovoda električne energije, telekomunikacionu infrastrukturu, vodu, odvod otpadnih voda i sl.
- Dodatne informacije: Ovaj prostro je označen kao industrijska zona i u urbanističkom planu, a postojeći objekti imaju građevinske dozvole. Industrijska zona sada funkcioniše sa minimalnim kapacitetom koji bi se mogao promijeniti sa dobrom privatizacijom postojećih preduzeća.

Baljevo polje i Avdagića Luke

- Predviđena namjena: Građevinarstvo, drvna industrija, mašinska industrija, hemijska industrija i sl.
- Opis zone: Nalazi se pored rijeke Bistrice, 4 km udaljena od centra opštine, uz magistralni put Foča-Sarajevo.
- Infrastruktura: Industrijska zona ima dovedenu električnu energiju, riješena pitanja vodosnabdijevanja i odvoda otpadnih voda, pokrivenost telekomunikacionom infrastrukturuom i sl.
- dodatne informacije: Svi postojeći objekti u okviru zone imaju potrebne građevinske dozvole. Za ovo područje postoji urađen urbanistički plan.

Miljevina

- Predviđena namjena: Trenutno se na prostoru ove industrijske zone nalazi rudnik mrkog uglja „Miljevina“
- Opis zone: Industrijska zona se nalazi 10 km od centra opštine. Teren na kojem se nalazi zona je ravan. Ne postoji opasnost od poplava i sl.

Opštine RS

Pravoslavni bogoslovski fakultet Sveti Vasilije Ostroški

Obrazovanje

Na području opštine Foča nalazi se Javna ustanova za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Dječiji vrtić „Čika Jova Zmaj“, dvije centralne osnovne škole, (OŠ „Veselin Masleša“ i OŠ „Sveti Sava“) sa četiri područne škole i pet područnih odjeljenja, te Osnovna muzička škola. Srednjoškolsko obrazovanje u Foči učenici stižu u Srednjoškolskom centru (SŠC). U sklopu SŠC učenici se školuju za III i IV stepen opšteg, struč-

nog i tehničkog obrazovanja. Srednje obrazovanje stiže se i u Pravoslavnoj bogoslovskoj školi, koja djeluje u okviru Bogoslovskog fakulteta. Od visokoškolskih ustanova u Foči su zastupljeni Stomatološki, Medicinski, Defektološki i Bogoslovski fakultet, te Visoka medicinska škola.

Nastava u srednjoj i svim osnovnim školama u opštini Foča izvodi se po nastavnom planu i programu RS. Jednino u područnoj školi u Popovom Mostu, koju pohađaju djeca povratnika bošnjačke nacio-

nalnosti, nastava se izvodi po kombinovanom programu za nacionalnu grupu predmeta, tako što se različiti nastavni sadržaji izvode po grupama. U ovoj školi nije bilo moguće organizovati odjeljenja u kojima bi se nastava izvodila odvojeno po nastavnom planu i programu FBiH i RS, jer nije bilo dovoljno učenika.

Zajednički problem svih škola, kako osnovnih tako i srednje, je deficitarni nastavni kadar za predmete: matematika, fizika, engleski jezik,

Opštine RS

Trnovačko jezero

informatika i muzičko obrazovanje.

Inkluzivna nastava djece s posebnim potrebama se sprovodi u svim osnovnim školama. Više od dvadesetoro djece je uključeno u inkluzivnu nastavu u osnovnim školama, a samo tri učenika pohađaju specijalno odjeljenje koje djeluje u sklopu OŠ "Veselin Masleša".

U ruralnim dijelovima opštine ima djece kojima je škola udaljena od kuće više od 4 km. U slučaju da postoji organizovan prevoz u tim dijelovima opštine, troškove prevoza snosi ili Ministarstvo za

prosvjetu i kulturu RS ili opština, zavisno od toga da li se radi o učenicima osnovnih ili srednje škole. Nažalost, u nekim slučajeva prevoz nije organizovan, pa učenici pješake do škole i više od 8 km.

U cilju poboljšanja ekonomske pristupačnosti obrazovanju, Opštinska boračka organizacija provodi niz aktivnosti, kao što je obezbjeđivanje udžbenika za djecu palih boraca i RVI, obezbjeđenje sredstva za plaćanje troškova ekscurzije itd. Opštinskim budžetom nisu predviđena sredstva za stipendiranje učenika osnovnih i srednje škole,

dok se određena sredstva izdvajaju za stipendiranje studenata.

Kultura

Kulturni život u opštini Foča odvija se uglavnom u okviru javne ustanove „Centar za kulturu i informisanje“ (CIK). U okviru ovog centra djeluje Radio Foča, koji postoji 31 godinu. Tu se nalazi i jedina kino-sala sa programom filmskih projekcija i manjih pozorišnih predstava. CIK se bavi i izdavačkom djelatnošću. U izložbenoj sali organizuju se likovne izložbe.

Opštine RS

Centar organizuje dodatno obrazovanje, kao što je škola engleskog jezika i kursevi za rad na računarima. Kulturni život u Foči posebno je bogat u mjesecu maju za vrijeme trajanja "Majskih dana kulture", a uspostavljena je i dobra saradnja sa susjednim opštinama iz Federacije i RS. Tako se neki sadržaji iz Goražda, Gacka i Mostara za vrijeme održavanja manifestacija "Dani Isaka Samokovlije", "Ćorovićeви susreti pisaca" i "Šantićevi dani" prenose i u Foči. U ruralnim mjesnim zajednicama nema organizovanih kulturnih manifestacija. Jedan od razloga za ovakvo stanje je činjenica da u mjesnim zajednicama nema odgovarajućih prostora za organizovanje kulturnih manifestacija, kao ni dovoljan broj zainteresovanih za ovakve manifestacije.

Prostorije CIK-a koriste i dopisništvo Radio-televizije Republike Srpske (RTRS), KUD „Vila“, Udruženje likovnih umjetnika "TON", ženski pjevački hor, Udruženje građana "Ornament", te guslarско društvo "Herceg Šćepan". Zgrada je djelimično renovirana. Izvršena je rekonstrukcija velike sale u CIK-u, koja je preuređena u Univerzitetsku čitaonicu u kojoj se održavaju i sjednice Skupštine opštine.

Gradsko pozorište u Foči osnovano je 27. juna 2007. godine, kada je osnovano i amatersko pozorište. Srpska centralna biblioteka "Prosvjeta" je matična biblioteka za fočansku regiju sa vrlo boga-

tim knjižnim fondom od oko 70.000 knjiga i sa 1.000 članova, ali biblioteci nedostaju

Radislav Mašić, načelnik opštine Foča

knjige za slijepa i slabovidna lica. Proces kompjuterizacije biblioteka otpočeo je 1996. godine. Muzej "Stara Hercegovina" je javna ustanova čiji osnivač je opština. Muzej je memorijalnog karaktera. Ima stalne postavke "Foča u prošlosti", "110 dana Fočanske Republike" te spomen sobu poginulim borcima Otadžbinskog rata. U okviru Muzeja egzistiraju manja etnografska i arheološka zbirka, a u skladu sa potrebama i mogućnostima organizuju se i povremene postavke.

Sport

Najznačajnije sportske manifestacije na području opštine su međunarodni omladinski turnir "Football friends" i „Street football. Redovno se organizuju memorijalni turniri u malom nogometu, manifestacija Međuopštinske sportske igre u kojima učestvuje ukupno 29 opština sa

tromeđe, te Male olimpijske igre u kojima učestvuju djeca školskog uzrasta. Svake godine organizuje se proljetni kros i "Majski dani sporta" u sklopu kojih se organizuju razne manifestacije. Na području opštine aktivano djeluje udruženje raftera koji propagiraju sport na divljim vodama

Sljedeći sporstki klubovi sa područja opštine Foča okupljeni su u Sportskom savezu: Fudbalski klub "Sutjeska", Košarkaški klub "Sutjeska", Stonoteniski klub "Perućica" (muška i ženska ekipa), Odbojkaški klub "Maglić" (muška i ženska ekipa), Karate klub "Ljubišnja", Odbojkaški klub invalida - "Maglić", Šahovski klub "Sutjeska", Ženski fudbalski klub, Planinarsko društvo "Zelengora" i Planinarski klub "Encijan". U proljetnom krosu učestvuju svi uzrasti od obdaništa, osnovnih i srednjih škola, te fakulteta. Već su izgrađeni sportski tereni u MZ Kopilo, Lazarevo i Dragočava.

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

**Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija**

Tel: 00 381 11 324 6633

Faks: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs